

Der skal være Enighed i dens Beslutninger, forinden dens Bestemmelser kunne blive gyldige, og hvis ikke Enighed opnaas, afgjør Indvendingssagen, og her er altsaa en stor Forskjel fra andre Myndigheder, som kun have eet Kammer, idet den Betyggelse, som søges i en Valgbarhedsænsus, jo allerede i fuldt Maal er tilstede ved det System, som finder Sted her i Kjøbenhavn. Det er af denne Grund, at man ikke har fundet det fornodent eller hensigtsmæssigt at foreslaa det Samme for Borgerrepræsentationen i Kjøbenhavn. De enkelte Bestemmelser i Forslaget skal jeg iøvrigt ikke nærmere komme ind paa; de Indvendinger, som i saa Henseende kunde gøres, ville jo senere kunne blive tagne under Overveelse.

Jeg udtalte, at det maatte forudsættes, at et saadant Lovforslag vilde blive hilset med Sympathi her i Salen, og jeg tror at være berettiget til at vente det, naar det ses, at Lovforslaget, saaledes som dets Bestemmelse om Valgbarhedsænsus nu er, søger at holde sig paa det samme Grundlag og indenfor de samme Grændser, som vare fastsatte i Grundloven af 5te Juni 1849, thi om denne Lov og dens Bestemmelser har jeg her i Salen i Reglen ikke hørt nogen Klage, selv da der arbejdedes paa dens Forandring. Jeg har fra forskellige Sider hørt Udtalelser om denne Lovs Forvirrlighed og om, at man gjerne vilde beholde den, naar man blot under de Forsatningsstridigheder, som da fandt Sted, kunde have faaet den tilbage igjen. Er nu denne Kjærlighed til den gamle Grundlov, som den er kommen frem under disse Forhandlinger, og som den ofte er bleven omtalt i Sang og i Tale, tilstede, saa er der nu overfor dette Forslag Keilighed til, at vise det. Rigtignok læste jeg forleden Dag en lille Bemærkning, som, hvis den var sand, nok kunde give et Bink til Forstaaelse af Stemningen saavel her i Salen som ude i Landet. Jeg skal tillade mig at nævne den Sætning, jeg sigter til; den lyder saaledes: „Man har i mange Tider foreholdt Gaardmanden, at han er Demokrat, men han er i sit Grundvæsen Aristokrat“. Hvis denne Sætning er sand, kunde man ganske vist ikke vente, at dette Forslag vilde blive hilset med

stor Glæde eller finde megen Tilslutning, men jeg tror imidlertid, at denne Sætning er forlert. Der er ingen Tvivl om, at der ogsaa mellem Gaardmændene, som det hedder, findes rene Aristokrater, og at der gives dem, der, selv om, de have sovet sig til Hartkornet, af dette have ladet sig saaledes, jeg vil ikke sige opløse, men vigtiggjøre, at de tro, at de ere helt andre Folk end de, som ikke have, saameget Hartkorn og ikke svare saameget Skat som de selv. Man møder undertiden saadanne Tilfælde ude i Livet, men det er en ganske anden Sag, om man møder dem der, thi saadanne Folk have ikke godkjendt den almindelige Valgret saaledes som vi, der ved Hjælp af den have søgt Plads her i Rigsdagen. Men paa den anden Side tror jeg ogsaa, at der blandt Gaardmændene findes meget gode Demokrater, saaledes som vi forstaa dette Ord i dansk Forstand, og jeg tror ikke, at den Del, Gaardmændene ved deres Afsendinge her, have taget i, det politiske Liv, vidner imod denne min Paastand, thi naar Frihedsforslag have foreligget, og Fremfritid have skullet gøres i Friheds og Ligheds Retning, have vi dog her i Salen talt flere Bønder paa Frihedssiden end paa den modsatte, og jeg nærer det Haab, at dette altid fremdeles skal vise sig at være Tilfældet. En Ting kunde ganske vist virke i modsat Retning, og det var, om man vedblivende lod de nuværende uheldige kommunale Valgforhold bestaa, thi dette forvirrer upaatvivlelig det rette Syn for denne Slags Sager og det rette Blik paa Manden, uafhængig af hans Stilling, ligesom det bidrager til, at der paa mange Steder i Samfundet, æder sig en Slags Aristokratisme ind, som kan blive farlig. Det Bedste, som ogsaa Bønderne kunne gøre i denne Henseende, er altsaa at fæste Diet paa Betydningen af dette Lovforslag og at søge gennem deres Talsmænd her qaasart som muligt at faae disse privilegerede Skranter tilfide, for at der ikke skal opstaa Skilsmisse mellem de større og de mindre Landboere; thi dette vilde efter min Overbevisning blive til den største Skade for Udviklingen af den politiske og kommunale Samvirken ude omkring paa Landet. Den samme Betragtning kan man fuldstændig gøre